

Friðaravtala kann forða høgraráki

Oddagrein

TAÐ var ein stór hending, tá stjórnarleiðarin í Ísreal, tann palestinski leiðarin og amerikanski forsetin seint leygarkvöldið okkara tíð skrivaðu undir friðaravtalu um Miðeystur. Tey eru mong, sum hava longst eftir hesi avtalu og sum hava biðað so leingi, at tey nú hildu alla vón verða burtur. Síðani Ísrael fekk nýggjan stjórnarleiðara hevur tað nevniliga gingið afturá við friðartilgongdini, tí hesin hevur verið rættiliga avgjörður og víst aftur flest øllum initiativum, sum gingu palestinum á mæti. Men nú bar so til, og eru tað helst mong, sum í dag spyrja, hvussu tað ber til, at ein nýggj friðaravtala fekk í lag hóast alt.

EINGIN ivi er um, at amerikanski forsetin og uttan iva eisini stóra og valdsnøkla jødasamfelagið í USA eiga sín stóra leiklut í hesum. Amerikanski forsetin hevur fleiri verið uttan úrslit roynt at mæla millum partarnar, men sum oftast er hetta endað aftur á berum, tí ísraelski leiðarin ikki vildi ganga undir treytir so sum at lata ávís øki aftur til palestinar. Tað er eisini greitt, at teir meira hóvligu og eisini máttmiklu jøðarnir í USA hava havt nakað at siga her. Teir og Clinton forseti hava helst sett Netanyahu knívin á barkan. Tað var eisini ein rættiliga niðurboygdur og ikki serliga væl hýrdur Netanyahu, sum skrivaði undir friðaravtaluna. Og tað er greitt, at hetta er ikki nøkur løtt uppgáva fyri Netanyahu heldur, tí hann fer at fáa stórar trupulleikar í síni egnu stjórn, tá hann skal sannføra ultrahøgravendu flokkarnar um, at avgerðin er tann rætta. Stjórn hansara kann fella við eini slíkari avtalu, men neyvan fer andstöðan, sum so fegin sær eina friðaravtalu, at fella stjórnina uppá hetta málið, nú misálitisvátan verður lögð fram.

EINGIN ivi er um, at henda avtalan fer at hava positiva ávirkan á møguleikarnar hjá Clinton at halda fram sum forseti. Hóast høgravongurin í amerikanskum politikki ger alt hann er mentur fyri at sverta forsetan út við nógv umrøddu Lewinsky-sakini, so kann júst henda megingin í einum um so týðandi máli koma Clinton væl við. Tað vísir seg, at Clinton er væl umhildin úti í heimi. Tað er ikki so langt síðani, at Nelson Mandela rósti Clinton upp til skíggja fyri sín uttanríkispolitikk. Og ongantíð betur, um friðaravtalan kann forða fyri einum enn meira høgravendum ráki til komandi kongressvalini í USA. Republikanar ynskja Clinton har piparið grøt, tí hann stendur fyri demokratiskum og liberalum virðum. Eisini fyri okkum í Føroyum hevur tað týðning, at høgrarákið í USA verður steðgað.

Sosialurin

Olaus Jespersen, Undirvísingar- og Mentamálastýrið:

- Skúlarnir fara nærum samstundis á arbeiðsmarknaðin

Trupult er at útvega næmingum í framhaldsdeildini starvsvenjingarpláss. Og orsøkin er, sambært Olaus Jespersen, at allir skúlarnir leggja starvsvenjingina í senn, áðrenn og aftaná heystfrítíðina. - Um teir leggja starvsvenjingina har fyrri at fáa eina longda heystfrítíð, tað kann ein so bert gita um, sigur Ólaus Jespersen frá undirvísingar- og Mentamálastýrinum.

DAGFINN OLSEN

- Lærarnir vilja hava fri. Tí velja nærum allir skúlarnir at leggja starvsvenjingina áðrenn og aftaná heystfrítíðina, so frítíðin verður longd. Hetta kann ein í hvussu er leggja í hetta, sigur Olaus Jespersen.

Hann greiðir frá, at skúlarnir í hjálparloysi hava biðið Undirvísingar- og Mentamálastýri (fyrr Landsskúlafrýisitingina) um at samskipa starvsvenjingina, hóast skúlarnir sjálvir eiga at taka sær av hesum.

Bert eitt ynski

- Hóast teir fáa eitt blað at fylla út við 2 ella 3 ynskjum, um nær starvsvenjingin skal leggjast á árinum, so skriva flestu skúlarnir bert eittans ynski og tað er øðrumegin heystfrítíðina, sigur Olaus Jespersen, ið leggur afturat, at soleiðis hevur skapanin verið síðani einaferð í áttatiárunum.

Áður var tað Landsskúlaráðið, ið samskipaði, men síðani fall tað til Undirvísingarstýrið.

Olaus Jespersen heldur, at sjálvsagt stinga trupulleikar seg upp, tá allir skúlarnir skulu út á arbeiðsmarknaðin í senn.

Hann heldur tað vera løgið, at nærum eingin hevur hug at leggja starvsvenjingina á vári ella í januar, men kanska er tað tí, at tá nærkast royndirnar, sigur hann.

Tá skúlamynduleikarnir fáa ynskini inn, og øll liggja um somu tíð, so verður roynt at flyta onkra. Skúlarnir fáa at vita nær hinir skúlarnir eru úti.

8. flokkur óbúgvinn

Vanliga hava næmingar í 8. og 10. flokki verið í starvsvenjing, men arbeiðsplássini hava gjørt vart við, at ein næmingur í 8. flokki er ov óbúgvinn og tessvegna vilja tey ikki hava yngru næmingarnar.

Olaus Jespersen sigur, at fleiri skúlur tí bert senda næmingar út í 9. ella 10. flokki og at starvstíðin tá er ein mánað, tí næmingarnir bert eru úti einaferð.

- Ymiskt er, hvat næmingarnir halda um tað; hjá onkrum er tað gott, men hjá øðrum fellur tíðin long, sigur Ólaus Jespersen.

- Nakrir skúlur lata tó næmingarnar fara til tvey arbeiðspláss henda mánaðin, 14 dagar í hvørt pláss, sigur Ólaus Jespersen.

- Ymiskt er, hvussu skúlarnir umsita starvsvenjing-

Tað er ein stórur trupulleiki, at allir skúlarnir leggja starvsvenjingina rundan um heystfrítíðina, sigur Ólaus Jespersen

savnsmynd

ina. Á onkrum skúlum tekur kanska varastjórin sær av hesum, meðan á øðrum skúlum ein vanligur lærari. Møguliga verður eisini havt frammi á lærarafundi, nær ynskiligt er at hava starvsvenjingina, sigur Olaus Jespersen.

Iðgini stendur ikki greitt, hvussu farast kann fram, bert at skúlarnir kunnu senda næmingarnar í starvsvenjing.

Arbeitt verður við at út-búgva sonevndar skúla-vegleiðarar, ið so kunnu taka sær av starvsvenjingini m.a. Hetta umfatar t.d. at veg-leiða næmingarnar og at vitja teir í starvstíðini.

Orsøkin greið

Men Olaus Jespersen ivast ikki. Orsøkin til, at so trupult er at finna næmingunum pláss er, at allir skúlarnir leggja starvstíðina samstundis. Og orsøkin til hetta kann t.d. vera, sambært Ólaus Jespersen, at skúlarnir, lærarnir, vilja leingja heystfrítíðina.

- Eg veit ikki um hetta er orsøkin. Ein kann leggja í hetta hvat ein vil, men soleiðis er stóðan, sigur Ólaus Jespersen, ið heldur hetta vera løgið, tí skúlarnir skapa sær ein óneyðugan trupulleika við at fara út á arbeiðsmarknaðin samstundis.

Yvirhøvdur lagaligt

Bjarni Djurholm, varaskúlastjóri, hevur onga viðmerking til tað ið sagt verður um, at skúlur og lærarar vilja leingja heystfrítíðina og tí leggja starvsvenjingina har

DAGFINN OLSEN

Bjarni Djurholm, varaskúlastjóri á Eysturskúlanum heldur ikki, at tað er so trupult at útvega næmingum starvsvenjingarpláss. Trupulleikin liggur meira í, at tey á Eysturskúlanum hava so nógv næmingar, og tað er ikki lottuverk at fáa alt at ganga upp, sigur Bjarni Djurholm. Hann hevur onga viðmerking til tað, ið sagt verður um, at skúlur og lærarar vilja leingja heystfrítíðina og tí leggja starvsvenjingina har. Á Eysturskúlanum eru næmingarnir í 9. og 10. flokkunum í starvsvenjing fyrri júl og í februar, so Bjarni Djurholm kennir einki til trupulleikarnar við

víkjandi heystfrítíðina.

Hann metir, at privatu arbeiðsplássini eru lagaligast. Fyri júl er eisini nógv at gera í handilsvinnuni t. d., meðan tað í februar er heldur minni virksemi á tænastuøkinum. Bjarni Djurholm metir, at flestu næmingarnir sleppa í starvsvenjing innan tað yrki, ið teir hava ynskt, men tað veldst eitt sindur um starvsøki, hvussu væl tað gongur at finna pláss.

Bjarni Djurholm sigur í sambandi við úttalislíni hjá Ólaus Jespersen um, at nógvir skúlur bert koma við einum ynski um, nær starvsvenjingin skal vera, at Eysturskúlin altíð hevur fyllt bæði ynskini út á lepanum, ið skúlarnir fáa frá

skúlamynduleikunum um, nær skúlin ynskir at hava starvsvenjingina. Eitt sindur verður kanska flutt aftur og fram, men Bjarni Djurholm

metir, at sum oftast verða ynskini gingin á mæti.

- Men lærarar hava ikki fri, hóast næmingarnir eru í starvsvenjing, sigur hann.

Kæri maður mín, pápi, verfaðir, abbi og langabbi okkara

Ólavur Pætur Dalsgarð
fyrirverandi smiðjumeistari
Argir

andaðist leygardagin 86 ára gamal.

Jarðarferðin verður úr Argja kirkju týsdagin 27. oktober, kl. 14.00.

Tey, ið ynskja at senda blómur ella krans, kunnu ístaðin lata eina peningagávu til Argja kirkju- og miðsionshús.

Fyri tey avvarðandi,
Dinna